

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-13-382/23
R: 09/04; 014/04/23

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo
za razdoblje 1. 1.– 31. 12. 2022. godine

Brčko, srpanj 2023. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1 REZIME DANIH PREPORUKA.....	6
2 UVOD.....	9
3 OPĆI DIO	9
4 PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	11
5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	11
6 NALAZI I PREPORUKE	17
6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola	17
6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima	18
6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka.....	19
6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna	20
6.4.1 Ostvarenje prihoda	20
6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna	21
6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna	31
6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2022. godine	32
7 KOMENTAR	34
8 PRILOZI	35

ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO BRČKO DISTRIKTA BiH n. r. voditelja Odjela

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2022. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Odjela, kao i primjerenost i ponašanje revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje. Rukovodstvo je odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 18/18 i 15/22) i INTOSAI okviru profesionalnih objava¹. Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka u svrhu pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno

¹ Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 9/23. INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u svrhu osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- **Sredstva za poticaje poljoprivrednoj proizvodnji (subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima) za 2022. godinu planirana su u iznosu od 18.850.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 18.837.940,89 KM ili 99,94 %.**
Sredstva u proračunu planirana su za subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima bez usvojene strategije razvitka poljoprivrede i ruralnih područja, bez analize da je financiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata pravne ili fizičke osobe najučinkovitiji način za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika. Odjel nije planirao sredstva za procjenu učinka provedenog programa odnosno projekta koji financira, što nije sukladno članku 58 stavku 3 Zakona o proračunu.
Odjel, preko Povjerenstva za internu kontrolu nije uspostavio kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja (kontrolu rada povjerenstava na terenu, neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrolu markiranja životinja), što nije sukladno Planu interne kontrole i odredbama članka 16 stavka 3 Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji. (detaljnije pod 6.4.2 Izvješća).
- **Odjel je planirao prihode u iznosu od 995.000,00 KM, a ostvario 1.078.355,25 KM ili 108,37 % u odnosu na plan. Od ukupno ostvarenih prihoda, iznos od 302.707,12 KM ili 28,07 % ostvarenih prihoda odnosi se na prihode od veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda. Iznos naplaćenih tražbina (iz zbirnog pregleda komitenata) ne odgovara iskazanim prihodima od veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda, što ukazuje da tijekom godine nije vršeno sravnjenje naplaćenih usluga s evidentiranim prihodima, što nije sukladno odredbama članka 9 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.**
Odjel nije proveo sve radnje radi pravodobne naplate tražbina (prihoda od veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda) iz svoje nadležnosti što nije sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i finansijskom izvještavanju (detaljnije pod 6.4.1 Izvješća).
Nije izvršena procjena i nije predložen otpis nenaplativih tražbina najmanje u iznosu od 620.879,71 KM (detaljnije pod 6.6 Izvješća).
- **Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja posebnih poslova ostvareni su u iznosu od 76.195,25 KM, a odnose se na angažiranje 8 osoba po osnovi ugovora o posebnim poslovima. Određeni broj ugovora odnosi na obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Odjela (bankarski poslovi, popunjavanje knjigovodstvene dokumentacije, pružanje asistencije službenicima zaduženim za prijam i obradu zahtjeva za dodjelu poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji), što nije sukladno odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi (detaljnije pod 6.4.2 Izvješća).**

- **Odjel nije učinkovito raspolagao odobrenim sredstvima kapitalnog proračuna, kako je to propisano člankom 78 stavkom 2 pod b) Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 15 stavkom 1 pod b) Zakona o izvršenju Proračuna Brčko distrikta BiH za 2022. godinu. Odobrena sredstva za razdoblje 2020. - 2022. godine u iznosu od 2.005.798,61 KM, izvršena su u iznosu od 522.176,36 KM ili 26,03 % plana, što ukazuje na neučinkovito korištenje i nepotrebno zadržavanje proračunskih sredstava za kapitalne projekte (detaljnije pod 6.5. Izvješća).**
- **Popis sredstava, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2022. godine nije izvršen sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju (detaljnije pod 6.6. Izvješća).**

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom ulomku, financijsko poslovanje Odjela tijekom 2022. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenik glavnog revizora:

dr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavna revizorica

mr. sc. Selma Šadić, dipl. oec.

1 REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo u 2022. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti, te u svrhu njihovog otklanjanja dali preporuke kako slijedi u Tablici broj 1.

Tablica broj 1. Preporuke za 2022. godinu

Red. broj	Točka izvj.	Preporuka
1.	5	Potrebno je sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, pravodobno dostaviti program mjera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka utvrđenih revizorskim izvješćem.
2.	5	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima i realizaciji danih preporuka.
3.	6.1	Potrebno je u svrhu jačanja sustava internih kontrola, osigurati dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila, te donošenje nedostajućih zakonskih akata u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.
4.	6.2	Potrebno je utvrditi pravo na korištenje godišnjeg odmora i duljinu trajanja istog, sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave i osigurati dokumentirano praćenje korištenja godišnjeg odmora sukladno Pravilniku o načinu obračuna i isplate plaće proračunskim korisnicima.
5.	6.2	Potrebno je pravodobno pokrenuti postupke javnih nabava, kako bi se isti realizirali sukladno usvojenom Planu nabave.
6.	6.3	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada, a isti su u nadležnosti Odjela.
7.	6.3	Potrebno je da Odjel pravodobno i kontinuirano poduzima aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Planom i programom rada Odjela, sukladno Zakonu o Vladi Brčko distrikta BiH.
8.	6.4.1	Potrebno je da Odjel vrši usuglašavanje analitičkih evidencija prihoda s podacima iz Glavne knjige Trezora po isteku svakog mjeseca, najkasnije do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec odnosno razdoblje sukladno odredbama članka 9 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
9.	6.4.1	Potrebno je pratiti dospelost redovnih tražbina za naplatu, te poduzeti aktivnosti za potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika, sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
10.	6.4.2	Potrebno je izvješća o izvršenju proračuna sastavljati sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju, u dijelu posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine i mjere koje će se poduzeti radi naplate.

11.	6.4.2	Potrebno je u putnim nalogima iskazivati potpune, ažurne i točne evidencije koje će osigurati suštinsku kontrolu korištenja službenih vozila i opravdanost izdataka za gorivo sukladno odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.
12.	6.4.2	Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.
13.	6.4.2	Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.
14.	6.4.2	Potrebno je sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave, sastaviti izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene učinkovitosti i djelatnosti obavljenih poslova, te isti u propisanom roku dostaviti Vladi Brčko distrikta BiH.
15.	6.4.2	Potrebno je utvrditi jasne i objektivne kriterije za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.
16.	6.4.2	Potrebno je kreirati formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova koji omogućuje objektivno dodjeljivanje bodova od članova Povjerenstva.
17.	6.4.2	Potrebno je sukladno Programu utroška sredstava za samozapošljavanje u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH, osigurati dokumentiranu kontrolu namjenskog utroška sredstava korisnika programa, u dijelu nadležnosti Odjela.
18.	6.4.2	Potrebno je da Odjel inzistira na poštovanju odredbi ugovora koje se odnose na financijsko izvještavanje s detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstava, priloženim računima i ostalom dokumentacijom kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstava.
19.	6.4.2	Potrebno je da Odjel preko članova Povjerenstva prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava vrši provjeru vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).
20.	6.4.2	Potrebno je prilikom planiranja sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata vršiti analize i utvrditi najučinkovitije načine za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Zakona o proračunu, odnosno da se prate učinci razvitka sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.
21.	6.4.2	Potrebno je prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata da proračunski korisnik planira i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta sukladno odredbama članka 58 stavka 3 Zakona o proračunu.
22.	6.4.2	Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.

23.	6.4.2	Potrebno je da Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu poticaja osigura kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno Planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.
24.	6.5	Potrebno je osigurati nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2022. godinu.
25.	6.5	Potrebno je planiranje kapitalnih projekata vršiti nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, u dijelu rješavanja imovinskih odnosa nad zemljištem.
26.	6.6.	Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.
27.	6.6	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.
28.	6.6	Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.
29.	6.6	Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, kako je propisano odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO ZA 2022. GODINU

2 UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Odjela za 2022. godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima i na temelju Godišnjeg plana revizija. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenljivim standardima revizije.

3 OPĆI DIO

Odjel je osnovan sukladno Statutu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 02/10) i Zakonu o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 25/20 – pročišćeni tekst). Odredbama članka 27 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH propisana je nadležnost Odjela:

- unapređenje i razvitak poljoprivrede, šumarstva, uzgoj životinja, lov i ribolov
- režim, uporaba, korištenje i zaštitu voda i vodotoka
- agroindustrija
- veterinarska djelatnost
- zaštita i unapređivanje šuma
- ruralni razvitak
- i drugi poslovi iz nadležnosti Odjela određeni zakonom i drugim propisima.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti Odjela utvrđene su sljedeće organizacijske jedinice:

1. Pododjel za poljoprivredu
2. Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo
3. Pododjel za veterinarstvo i
4. Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak.

Pododjel za poljoprivredu nadležan je za:

- razvitak i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva
- stvaranje uvjeta u Brčko distriktu BiH za postprivatizacijsko investiranje
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Brčko distriktu BiH.

Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo nadležan je za:

- pripremanje i provedbu zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva s ciljem racionalnog korištenja i zaštite šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite divljači i lovišta, racionalnog korištenja i zaštite voda i vodnog dobra
- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnose na oblast šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva

- pripremanje strategija i razvojnih politika upravljanja šumama i šumskim fondom, lovištima i lovnim fondom, vodama, vodnogospodarskim objektima i javnim vodnim dobrom
- pripremanje akata, analiza i informacija iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva
- pripremanje stručnih podloga i rješenja za izradu razvojnog programa šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva
- čuvanje i zaštitu šumskog fonda kroz organizirani rad redarske službe
- izradu prijedloga proračuna Pododjela
- implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva te koordinaciju s međunarodnim organizacijama koje financiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti Pododjela
- davanje stručnih mišljenja, tumačenja i uputa iz djelokruga rada Pododjela
- provedbu međunarodne suradnje, praćenje provedbe ugovora, konvencija i projekata
- pripremanje potrebnih izvješća Vladi i Skupštini kao i drugim nadležnim institucijama.

Pododjel za veterinarstvo nadležan je za:

- publiciranje veterinarskih certifikata, uputa i potvrda
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi osiguranja zdravstvene ispravnosti
- praćenje i kontrolu trgovine i uporabe lijekova u veterinarskoj medicini
- kontrolu učinkovitosti i štetnosti lijekova
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih stanica i embrija, kao i vode za napajanje životinja
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnoj i nacionalnoj razini sukladno propisima
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite
- osiguranje izvođenja kontrole imunosti
- osiguranje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima
- osiguranje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane
- uvođenje i razvijanje informacijsko g sustava u veterinarstvu BiH.

Pododjel za analizu i administrativnu potporu i ruralni razvitak nadležan je za:

- izradu planova za ruralni razvitak sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva sukladno prirodnom bazom resursa
- koordinaciju razvitka spomenutih planova od Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvitak malih poduzeća u ruralnim područjima)
- odabiranje pilot-projekata za implementaciju na temelju ocjene ekonomskog i socijalnog učinka koje bi oni mogli imati
- kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući male sheme za započinjanje biznisa

- provedbu aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjelu
- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita
- monitoring kredita i projekata
- potporu osiguranju ruralnih kredita
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Za izvršenje poslova iz djelokruga rada Odjela sistematizirana su ukupno 83 radna mjesta u Organizacijskom planu, dok je na dan 31. 12. 2022. godine u Odjelu bilo 77 zaposlenika. Odjel je smješten u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

4 PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u 2022. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2022. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskog poslovanja Odjela za 2021. godinu i dostavio konačno izvješće broj: 01-02-03-13-258/22, 10. 6. 2022. godine, u kojem su date odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Odjel je sastavio Akcijski plan po preporukama danim u izvješću o reviziji za 2021. godinu, broj: 13-001295/22 od 27. 7. 2022. godine, te isti dostavio Uredu za reviziju 5. 8. 2022. godine.

Odredbama članka 17 stavka 3 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, propisano je da revidirana institucija ima obvezu da u roku od 30 dana prijama revizorskog izvješća dostavi Uredu za reviziju program mjera otklanjanja uočenih nedostataka. Odjel nije u propisanom roku dostavio program mjera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka utvrđenih revizorskim izvješćem za 2021. godinu, što nije sukladno odredbama članka 17 stavka 3 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, pravodobno dostaviti program mjera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka utvrđenih revizorskim izvješćem.

Osvrtom na preporuke dane u izvješćima o obavljenim revizijama za prethodne godine, te na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u idućoj tablici (Tablica broj 2) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Tablica broj 2. Pregled realizacije preporuka

Br. pr.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2021. godinu	Status
1.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na implementaciji danih preporuka, tj. da izvrši analizu i ispravi identificirane nedostatke u izvješću o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja za prethodnu godinu, kao i prethodnih godina. Također, potrebno je da Odjel Akcijskim planom kroz procedure za naknadno praćenje realizacije preporuka, izradi informacije o poduzetim korektivnim mjerama i obrazloženjima zašto iste nisu mogle ili nisu poduzete, u svrhu implementacije istih.	Odjel nije poduzeo dovoljno aktivnosti na implementaciji preporuka danih u revizorskom izvješću.	nije provedena
2.	Potrebno je, u svrhu uspostavljanja i osiguranja funkcioniranja učinkovitog sustava internih kontrola, da Odjel u svim segmentima poslovanja utvrdi konkretne vrste rizika i procijeni vjerojatnost nastanka i stupanj utjecaja rizika na njihovo poslovanje, te da na temelju definiranih rizika utvrdi jasna i konkretna pravila i procedure, kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nositeljima za njihovu dosljednu provedbu i dokumentiranje.	Odjel nije utvrdio jasna i konkretna pravila i procedure, kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nositeljima za njihovu dosljednu provedbu i dokumentiranje.	nije provedena
3.	Potrebno je da Odjel, sukladno Metodologiji za izradu strateških i implementacijskih dokumenata u Brčko distriktu BiH, izradi plan razvojnih programa i strateški plan za trogodišnje razdoblje, te iste dostavi Sektoru za opće poslove u roku koji je određen odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata.	Odjel nije izradio strateški plan za trogodišnje razdoblje.	nije provedena
4.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada, a isti su u nadležnosti Odjela.	Odjel nije poduzeo sve aktivnosti kako bi realizirao programske zadatke.	nije provedena

5.	Potrebno je da Odjel uspostavi kontinuiran i automatski upravljački mehanizam mjerenja i monitoringa izvađenih količina materijala iz vodotoka i njihove usporedbe s obračunatim i naplaćenim naknadama sukladno odredbama Pravilnika o posebnoj vodnogosp. naknadi za izvađeni materijal iz vodotoka u BD BiH.	Odjel nije uspostavio kontinuiran i automatski upravljački mehanizam mjerenja i monitoringa izvađenih količina materijala iz vodotoka.	nije provedena
6.	Potrebno je da se Odjel prilikom izrade DOP-a pridržava procjene gospodarskog razvitka i razvojnih programa, kao i da se prilikom sastavljanja proračunskog zahtjeva za 2021. godinu, pridržava gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a, kako je to regulirano odredbama Zakona o proračunu BD BiH.	Odjel se nije pridržavao gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a.	nije provedena
7.	Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrjednovanje, definirati proceduru načina i trajanja angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	Odjel nije definirao vrstu i obujam poslova, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem.	nije provedena
8.	Potrebno je dodatno obrazložiti angažiranje više od 10 % osoba u odnosu na broj zaposlenih.	Angažiranje osoba po osnovi ugovora o posebnim poslovima ne prelazi 10 % u odnosu na broj zaposlenih.	provedena
9.	Potrebno je da Odjel uspostavi sustav praćenja koji bi osigurao suštinsku dokumentiranu kontrolu izvršenih posebnih poslova sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave.	Odjel je uspostavio sustav praćenja obavljenih posebnih poslova, sastavljaju se izvješća o obavljenim posebnim poslovima na mjesečnoj razini.	provedena
10.	Potrebno je sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave, sastaviti izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene učinkovitosti i djelotvornosti obavljenih poslova, te isto u propisanom roku dostaviti Vladi BD.	Izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima ne sadrži rezultate provedene analize o učinkovitosti i djelotvornosti obavljenih poslova.	nije provedena
11.	Potrebno je da Odjel razradi sektorsku strategiju i srednjoročni plan razvitka, te da sredstava poticaja za razvitak poljoprivredne proizvodnje planira na način da u godišnji plan rada uključi strateške prioritete s odgovarajućim mjerama i aktivnostima, kako za raspodjelu planiranih sredstava za poticaje, tako i za provedbu istih, kako je regulirano odredbama Zakona o proračunu BD.	Vlada Brčko distrikta je 14.12. 2022. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije razvitka poljoprivrede i ruralnih područja Brčko distrikta BiH za razdoblje 2021. – 2027. godina. Odjel nije razradio sektorsku strategiju i srednjoročni plan razvitka.	djelomično provedena

12.	Potrebno je da Odjel dosljedno poštuje odredbe Zakona o proračunu BD BiH i Zakona o izvršenju proračuna BD BiH za 2021. godinu, u dijelu svrsishodnog i učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima.	Odjel je poštovao zakonske odredbe, izvršenje tekućeg proračuna je 98 % u odnosu na odobrena sredstva.	provedena
13.	Potrebno je da Odjel, sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.	Izvješće o realizaciji poticaja nije dostavljeno gradonačelniku na koncu 2022. godine.	nije provedena
14.	Potrebno je da Odjel pravodobno poduzme aktivnosti na sastavljanju i donošenju Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja kako bi se stvorile pretpostavke za kontinuiran nadzor Povjerenstvo za internu kontrolu nad realizacijom poticaja, kao i efektivno i učinkovito obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, sukladno Planu interne kontrole i odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.	Usvojen je Pravilnik o načinu i uvjetima poticaja, te su stvorene pretpostavke za kontinuirani nadzor Povjerenstva za internu kontrolu nad realizacijom poticaja.	provedena
15.	Potrebno je osigurati nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2021. godinu.	Nisu osigurani nužni uvjeti za realizaciju kapitalnih projekata, nizak stupanj realizacije kapitalnog proračuna.	nije provedena
16.	Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.	Izvješće o popisu nije predano u propisanom roku.	nije provedena
17.	Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obavljanja godišnjeg popisa kratkoročnih i dugoročnih obveza, kao i procjene mogućnosti naplativosti tražbina.	Prilikom popisa tražbina nije utvrđena mogućnost naplativosti tražbina, niti je izvršen prijenos nenaplativih tražbina s redovitih na sumnjive i sporne tražbine.	nije provedena
18.	Potrebno je da Odjel pravovremeno obavještava Direkciju za financije Brčko distrikta BiH o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se isto preknjižilo kao sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju za proračunske korisnike.	Odjel je obavijestio Direkciju za financije o raspoloživosti stalnih sredstava za uporabu dopisom broj: 13-001603/22 od 26. 7. 2022. godine.	provedena

Br. pr.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu koje nisu realizirane	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada, a koji su u nadležnosti Odjela.	Odjel nije poduzeo sve aktivnosti kako bi se realizirali programski zadatci.	nije provedena
2.	Potrebno je pridržavati se gornjih granica rashoda Odjela predviđenih DOP-om sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, u dijelu izrade proračuna.	Odjel se nije pridržavao gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a.	nije provedena
3.	Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrjednovanje, definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	Odjel nije definirao vrstu i obujam poslova, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem.	nije provedena
4.	Potrebno je da Odjel „u svrhu kontinuiranog nadzora nad realizacijom poticaja “provodi kontrolu rada povjerenstava za poticaj na terenu, vrši provjeru obrađene dokumentacije, vrši neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrolu markiranja životinja, kako je to predviđeno Pravilnikom.	Odjel nije osigurao kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja.	nije provedena
5.	Potrebno je osigurati da se izvještavanje o realizaciji i rezultatima poticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o poticajima u poljoprivredi.	Izješće o realizaciji poticaja nije dostavljeno gradonačelniku na koncu kalendarske godine.	nije provedena
6.	Potrebno je Programom utroška sredstava definirati način i kontrolu utroška sredstava, kako je to propisano Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH,	Kontrola utroška dodijeljenih sredstva propisana je Programom utroška sredstva, ali nije obvezna, nego voditelj Odjela može formirati Povjerenstvo za kontrolu i nadzor namjenskog utroška sredstava.	nije provedena
7.	Potrebno je osigurati nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna BD BiH za 2020. godinu.	Nisu osigurani nužni uvjeti za realizaciju kapitalnih projekata, nizak stupanj realizacije kapitalnog proračuna.	nije provedena
8.	Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.	Izješće o popisu nije predano u propisanom roku.	nije provedena
9.	Potrebno je, dosljedno primjenjivati odredbe Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obavljanja godišnjeg popisa kratkoročnih i dugoročnih obveza, kao i procjene mogućnosti naplativosti tražbina.	Prilikom popisa tražbina nije utvrđena mogućnost naplativosti tražbina, niti je izvršen prijenos nenaplativih tražbina s redovnih na sumnjive i sporne tražbine.	nije provedena

Br. pr.	Preporuke iz izvješća za 2019. godinu koje nisu realizirane	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2019. godinu	Status
1.	Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada a koji su u nadležnosti Odjela.	Odjel nije poduzeo sve aktivnosti kako bi se realizirali programski zadatci.	nije provedena
2.	Potrebno je, prilikom izrade proračuna, pridržavati se gornjih granica rashoda predviđenih DOP-om, sukladno odredbama Zakona o proračunu, u dijelu izrade proračuna.	Odjel se nije pridržavao gornjih granica rashoda izvedenih iz DOP-a.	nije provedena
3.	Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrjednovanje, definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.	Odjel nije definirao vrstu i obujam poslova, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem.	nije provedena
4.	Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu razdoblja angažiranja osoba.	Poslovi koji se obavljaju na temelju zaključenih ugovora o obavljanju posebnih poslova traju dulje od godinu dana.	nije provedena
5.	Potrebno je poduzeti aktivnosti nužne za donošenje Pravilnika o poticaju, u zakonom propisanom roku, s jasno utvrđenim uvjetima i potrebnom dokumentacijom za priznavanje prava na poticaj i mjerljivim parametrima za ocjenu analize uloženi sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, sukladno Zakonu.	Pravilnik, izuzev što je donesen u Zakonom propisanom roku, i dalje ne definira jasne uvjete i potrebnu dokumentaciju za priznavanje prava na poticaj i mjerljive parametre za ocjenu analize uloženi sredstava sa stupnjem realizacije postavljenih ciljeva, sukladno Zakonu.	nije provedena
6.	Potrebno je da Odjel „u svrhu kontinuiranog nadzora nad realizacijom poticaja “provodi kontrolu rada povjerenstava za poticaj na terenu, vrši provjeru obrađene dokumentacije, vrši neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrolu markiranja životinja, kako je to predviđeno Pravilnikom.	Odjel nije osigurao kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja.	nije provedena

Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima i realizaciji danih preporuka.

6 NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, sukladno Zakonu i uputama gradonačelnika, predlaže nužne mjere radi učinkovitog i efektivnog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjela, zalaže se za poboljšanje stanja u oblastima iz svoje nadležnosti, te zastupa i štiti interese zaposlenih u tim oblastima. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji pružaju pomoć voditelju Odjela u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada. Radi ostvarenja programskih ciljeva, kao i ekonomičnog, učinkovitog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola, što spada u odgovornost rukovodstva. Elementi interne kontrole uspostavljeni donošenjem Pravilnika o internoj kontroli i pojedinačnih akata i procedura usmjereni su na konkretne procese: prijam i obrada zahtjeva, odobravanje poticaja, naknadnu kontrolu podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o poticajima, prodaja drvnih sortimenata, dodjela šumskih sadnica, kontrola čišćenja prostorija, kontrola uporabe telefona, vođenju registra poljoprivrednih gospodarstava. Prilikom definiranja kontrolnih procedura nije izvršena identifikacija značajnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje postavljenih ciljeva Odjela, procjena vjerojatnosti njihovog nastanka i njihovog utjecaja na poslovanje Odjela, kao i definiranje odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju negativnih učinaka na poslovanje. Uspostavljene procedure, zbog usmjerenosti na pojedinačne aktivnosti Odjela, ne daju dovoljnu osnovu za uspostavu cjelovitog i učinkovitog sustava internih kontrola. Izuzev toga, u sustavu internih kontrola nedostaje adekvatan sustav nadzora, informiranja i komunikacija o nalazima kontrolnih aktivnosti, kako unutar Odjela tako i s ostalim sudionicima izvan Odjela u povezanim poslovnim procesima. Kontrolni postupci, obavljani na temelju općih uputa iz Organizacijskog plana, formalizirani su i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti:

- nepravodobno poduzimanje radnji i aktivnosti na realizaciji programskih zadataka planiranih Programom rada, koji su u nadležnosti Odjela
- neusuglašavanje prihoda Odjela iz analitičke evidencije s podacima iz glavne knjige Trezora, što nije sukladno Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju
- nedefiniranje vrste i obujma posebnih poslova u Odjelu, uvjeta nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, neizvršavanje njihovog prethodnog vrednovanja, nedefiniranje procedure načina angažiranja izvršitelja
- neprovedba kontinuiranog nadzora nad realizacijom poticaja, na način da se vrši kontrola rada povjerenstava za poticaj na terenu, provjera obrađene dokumentacije, neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrola markiranja životinja, kako je to propisano Pravilnikom o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji
- ne sastavljanje izvješća o realizaciji poticaja za 2022. godinu, sukladno članku 9 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji
- nisu osigurani nužni uvjeti za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2022. godinu,
- nedosljedna primjena Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju i Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza u dijelu obuhvata cjelokupne vlastite imovine, okončanja popisa sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima, obavljanja godišnjeg popisa kratkoročnih i dugoročnih obveza, kao i procjene mogućnosti naplativosti tražbina.

Potrebno je u svrhu jačanja sustava internih kontrola, osigurati dosljednu primjenu postojećih pisanih procedura i pravila, te donošenje nedostajućih zakonskih akata u svrhu poboljšanja uspostavljenog sustava internih kontrola.

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima

Odredbama članka 73 (Utvrđivanje i korištenje godišnjeg odmora) Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, stavka 1 definirano je:

trajanje i korištenje godišnjeg odmora utvrđuje rješenjem nadležno tijelo za ljudske resurse, a odobrava rukovoditelj tijela javne uprave, na temelju plana korištenja.

Odredbe članka 74 (Način korištenja godišnjeg odmora) Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH definiraju da:

(1) Godišnji odmor može se koristiti cijeli ili u dijelovima, s tim da se najmanje polovica godišnjeg odmora mora iskoristiti u tekućoj godini.

(2) Godišnji odmor iz prethodne godine može se iskoristiti najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.

Odredbama članka 123 (Odlučivanje o pravima, obvezama i odgovornostima) stavka 1 navedenog Zakona propisano je da o pravima i obvezama službenika, odnosno namještenika odlučuje gradonačelnik odnosno **rukovoditelj tijela javne uprave po službenoj dužnosti** ili po zahtjevu službenika, odnosno namještenika.

Člankom 5 Pravilnika o načinu obračuna i isplate plaće proračunskim korisnicima propisano je da dnevna evidencija ostvarenih sati efektivnog rada i vremena izbivanja s posla u mjesecu, predstavlja osnovu za unos podataka o ostvarenim satima rada ili izbivanja s posla za svaku osobu. Svaki podatak upisan u dnevnu evidenciju mora odgovarati podacima iz dokumenata u prilogu (rješenje, odluka i dr.).

Revizijom smo utvrdili da su zaposlenici Odjela koristili godišnji odmor na temelju zahtjeva za korištenje godišnjeg odmora bez izdanog rješenja o korištenju godišnjeg odmora, kojim se utvrđuje pravo i duljina trajanja godišnjeg odmora za tekuću godinu.

Na temelju pregledanih formulara zahtjeva za korištenje godišnjeg odmora nismo mogli utvrditi radi li se o korištenju odmora iz prethodne ili tekuće godine, niti smo mogli utvrditi duljinu trajanja odmora, odnosno broj dana koji je odobren zaposleniku u svrhu godišnjeg odmora, što nije sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Izuzev toga, u dnevnu evidenciju ostvarenih sati efektivnog rada i vremena izbivanja s posla unosi se korištenje godišnjeg odmora bez odgovarajućeg priloga odnosno rješenja kojim se utvrđuje broj dana godišnjeg odmora za tekuću godinu, što nije sukladno odredbama Pravilnika o načinu obračuna i isplate plaće proračunskim korisnicima.

Potrebno je utvrditi pravo na korištenje godišnjeg odmora i duljinu trajanja istog, sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave i osigurati dokumentirano praćenje korištenja godišnjeg odmora sukladno Pravilniku o načinu obračuna i isplate plaće proračunskim korisnicima.

Javne nabave

Planom nabava za 2022. godinu Odjel je planirao nabave procijenjene vrijednosti bez PDV-a 1.795.372,74 KM, odnosno s PDV-om 2.100.586,11 KM.

Odjel je po Planu nabava za 2022. godinu planirao provesti 28 postupaka nabava roba procijenjene vrijednosti 268.688,32 KM, 27 postupaka nabava usluga procijenjene vrijednosti 292.316,15 KM i 19 postupaka nabava radova procijenjene vrijednosti 1.234.368,27 KM.

S 31. 12. 2022. godine ukupno je realizirano nabava u iznosu od 634.253,94 KM s PDV-om, od toga na nabavu roba se odnosi 144.611,61 KM, na nabavu usluga 64.884,96 KM i na nabave radova 424.757,37 KM, što predstavlja 30,19 % u odnosu na Plan nabava. Veći dio postupaka javnih nabava koji se odnosi na radove iz kapitalnog proračuna nije realiziran, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.5 Izvješća.

Potrebno je pravodobno pokrenuti postupke javnih nabava, kako bi se isti realizirali sukladno usvojenom Planu nabave.

6.3 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odjel je za poslove iz svoje nadležnosti, koje su propisane člankom 27 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 2/08, 43/08, 9/13, 48/16, 9/18 i broj 25/20 - pročišćeni tekst), donio Godišnji plan rada za 2022. godinu, s tri programa koji su razrađeni na šest aktivnosti.

U reviziji smo utvrdili da nisu realizirani programski zadatci koje se odnose na sljedeće aktivnosti:

- izrada Zakona o poljoprivrednom zemljištu Brčko distrikta BiH i
- zadatke koji se odnose na nasipanje poljskih putova, sanaciju nasipa.

Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Programom rada, a isti su u nadležnosti Odjela.

Nepravodobno poduzimanje aktivnosti na realizaciji programskih zadataka, nije sukladno odredbama članka 21 točke i) Zakona o Vladi kojim je propisana nadležnost voditelja Odjela da poduzima nužne mjere radi učinkovitog i efektivnog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjela.

Potrebno je da Odjel pravodobno i kontinuirano poduzima aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Planom i programom rada Odjela, sukladno Zakonu o Vladi Brčko distrikta BiH.

6.4 Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

6.4.1 Ostvarenje prihoda

Planirani prihodi za 2022. godinu iznose 994.500,00 KM, a realizirani su u iznosu od 1.078.355,25 KM ili 108,43 % u odnosu na planirane prihode. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda prikazana je u tablici broj 5. u prilogu Izvješća.

Odredbama članka 9 (Usuglašavanje) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da usuglašavanje analitičkih evidencija proračunskih korisnika s podacima iz Glavne knjige Trezora se vrši po isteku svakog mjeseca, najkasnije do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec odnosno razdoblje.

Uvidom u zbirni pregled komitenata tražbina od kupaca za veterinarske usluge i sanitarne preglede na dan 31. 12. 2022. godine utvrdili smo da postoje preplate u iznosu 8.020,00 KM (crvena salda), a iznos naplaćenih tražbina (iz zbirnog pregleda komitenata) ne odgovara iskazanim prihodima od veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda, što ukazuje da tijekom godine nije vršeno sravnjenje naplaćenih usluga s evidentiranim prihodima na ekonomskom kodu 722514 – Naknade za veterinarske i sanitarne preglede.

Revizijom smo utvrdili da Odjel nije vršio usuglašavanje analitičke evidencije prihoda s podacima iz Glavne knjige Trezora, što nije sukladno odredbama članka 9 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je da Odjel vrši usuglašavanje analitičkih evidencija prihoda s podacima iz Glavne knjige Trezora po isteku svakog mjeseca, najkasnije do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec odnosno razdoblje sukladno odredbama članka 9 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Odredbama članka 78 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH propisano je da je odgovorna osoba proračunskog korisnika odgovorna za:

- a) potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka sukladno okviru i namjeni kako je utvrđeno proračunom i zakonom o izvršenju proračuna i
- b) zakonito, namjensko, učinkovito i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Odredbe stavka 3 istog članka propisuju da je proračunski korisnik dužan:

- a) ispostaviti račun za tražbinu nastalu na temelju ugovora ili za tražbinu iz bilo koje druge osnove koja se odnosi na ostvarenje javnih prihoda
- b) provesti sve radnje radi naplate tražbina iz svoje nadležnosti sukladno propisima.

Odredbama članka 15 (Odgovornost za izvršenje proračuna) Zakona o izvršenju proračuna za 2022. godinu, stavka 1 točke a) propisano je da odgovorna osoba proračunskog korisnika je odgovorna za potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika.

Odredbama stavka 2 točke b) istog članka propisana je dužnost proračunskog korisnika da provodi sve radnje radi naplate tražbina iz svoje nadležnosti sukladno propisima.

Odredbama članka 32 (Kratkoročna tražbina) stavka 5 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da je obveznik primjene proračunskog računovodstva dužan pratiti dospelost redovnih tražbina za fakturirane usluge ili prodanu robu i nakon isteka roka za naplatu poduzeti aktivnosti s ciljem naplate tražbina.

Tražbine po osnovi pruženih veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda na dan 31. 12. 2022. godine u zbirnom pregledu komitenata iskazane su u ukupnom iznosu 233.930,66 KM.

U zbirnom pregledu komitenata (tražbine od veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda) na dan 31. 12. 2022. godine utvrdili smo da postoje preplate u iznosu 8.020,00 KM (crvena salda), što ukazuje da Odjel nije izvršio usuglašavanje tražbina sa svojim komitentima.

Za navedeni iznos tražbine su veće od iskazanih na dan 31. 12. 2022. godine, tako da one iznose 241.950,66 KM (233.930,66 KM + 8.020,00 KM).

Utvrdili smo da su ukupne tražbine po osnovi veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda u odnosu na prethodnu godinu veće za 38.317,24 KM (241.950,66 KM- 203.633,42 KM), a tražbine starije od godinu dana veće su u odnosu na prošlu godinu za 28.471,79 KM (179.892,63 KM-151.420,84 KM).

Na temelju provedene revizije utvrdili smo da Odjel nije proveo sve radnje radi pravodobne naplate tražbina iz svoje nadležnosti, što nije sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Potrebno je pratiti dospelost redovitih tražbina za naplatu, te poduzeti aktivnosti za potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskog korisnika, sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o izvršenju proračuna i Pravilniku o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

6.4.2 Planiranje i izvršenje tekućih izdataka proračuna

Tekući proračun Odjela za 2022. godinu odobren je u iznosu od 23.136.422,07 KM, a ostvaren u iznosu od 22.674.819,50 KM odnosno 98 % od planiranog proračuna. Struktura proračuna odobrenih i izvršenih tekućih izdataka za 2022. godinu Odjela prikazana je u Tablici broj 3 u prilogu Izvješća.

Odjel je sastavio Izvješće o izvršenju proračuna broj: 13-001265/22, od 24. 2. 2023. godine za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2022. godine.

Sadržaj izvješća o izvršenju proračuna propisan je člankom 102 stavkom 1 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 34/19) i člankom 80 stavkom 2 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Odredbama članka 80 (Metodologija izrade izvješća o izvršenju proračuna) stavka 2 Pravilnika, propisano je da je obveznik primjene proračunskog računovodstva dužan Direkciji dostaviti izvješće o izvršenju proračuna i financijskog plana s obrazloženjem, koje obvezno treba sadržavati:

- a. izvršenje proračuna i finansijskog plana na razini glavne grupe ekonomske klasifikacije
- b. obrazloženje i analizu izvršenja proračuna i finansijskog plana s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka na razini glavne grupe ekonomske klasifikacije
- c. mjere koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u idućem razdoblju
- d. poseban osvrt na sumnjive i sporne tražbine s opisom mjera koje su poduzete radi naplate.

Revizijom smo utvrdili da je Odjel sastavio Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2022. godine, bez obrazloženje i analiza izvršenja proračuna i finansijskog plana s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, te bez posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine s opisom mjera koje su poduzete radi naplaćivanja, što nije sukladno odredbama članka 102 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 80 stavkom 2 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

Potrebno je izvješća o izvršenju proračuna sastavljati sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju, u dijelu posebnog osvrta na sumnjive i sporne tražbine i mjere koje će se poduzeti radi naplate.

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenika odobrene su u iznosu od 2.031.191,40 KM, a realizirane u iznosu od 1.934.114,40 KM ili 95,22 % odobrenog proračuna.

Putni troškovi su planirani u iznosu od 10.000,00 KM, a realizirani su u iznosu od 8.317,16 KM ili 83,17 % u odnosu na planirane.

Izdatci za energiju planirani su u iznosu 57.500,00 KM, a realizirani u iznosu 52.508,50 KM ili 91,32 % u odnosu na planirane.

Izdatci za komunalne usluge planirani su u iznosu od 47.000,00 KM, a realizirani su u iznosu 36.380,65 KM ili 77,41 % u odnosu na planirane.

Nabava materijala i sitnog inventara planirana je u iznosu od 260.700,00 KM, a realizirana je u iznosu od 200.821,22 KM ili 77,03 % u odnosu na planirane nabave.

Izdatci za usluge prijevoza i goriva planirani su u iznosu od 76.100,00 KM, a realizirani u iznosu od 68.410,27 KM ili 89,90 % i odnosu na planirane izdatke.

Obveza izdavanja putnog naloga (PN-4 formular) propisana je odredbama članka 5 stavka 3 Zakona o prijevozu u cestovnom prometu Brčko distrikta BiH, a izdavanje, evidencija i način popunjavanja propisani su odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.

U postupku revizije, uvidom u formulare putnih naloga za putničke automobile (PN-4 formular), nismo mogli potvrditi dosljednu primjenu Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga, u dijelu koji se odnosi na evidentiranje početnog i krajnjeg stanja brojila, nadnevka i vremena polaska i dolaska na odredište za svaku pojedinačnu relaciju kretanja službenih vozila.

Navedene nepravilnosti se odnose na formalan način vođenja i sadržaj evidencija u putnim nalogima (lokalne vožnje i vožnje na kraćim relacijama), te skrećemo pozornost da na temelju iskazanih informacija nismo se mogli uvjeriti u stvarnu potrošnju goriva pojedinih vozila.

Konstatiramo da evidencije u putnim nalogima nisu potpune, ažurne, točne i ne pružaju uvid u stvarno stanje, te ne mogu u potpunosti potvrditi namjenu korištenja vozila i opravdanost iskazanih izdataka za gorivo, što nije sukladno odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.

Potrebno je u putnim nalogima iskazivati potpune, ažurne i točne evidencije koje će osigurati suštinsku kontrolu korištenja službenih vozila i opravdanost izdataka za gorivo sukladno odredbama Pravilnika o korištenju, tehničkom održavanju i uporabi motornih vozila i radnih strojeva u vlasništvu Brčko distrikta BiH, kao i Pravilnika o formularu, sadržaju i načinu vođenja putnog naloga.

Izdatci za tekuće održavanje planirani su u iznosu od 516.100,00 KM, a realizirani u iznosu od 393.188,19 KM, odnosno 76,18 % u odnosu na planirano.

Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa planirani su u iznosu 12.682,00 KM, a realizirani u iznosu od 7.574,95 KM ili 59,73 % u odnosu na planirano.

Izdatci za ugovorene i druge posebne usluge planirani su u iznosu od 525.500,00 KM, a realizirani u iznosu od 454.941,15 KM, odnosno 86,57 % u odnosu na planirano.

U okviru ugovorenih usluga, **Izdatci po osnovi ugovora o angažiranju osoba radi obavljanja posebnih poslova** do 31. 12. 2022. godine realizirani su u iznosu od 76.195,25 KM.

Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti broj: 33-004465/21 od 29. 12. 2021. godine za angažiranje 8 osoba, radi ispunjavanja obveza iz nadležnosti Odjela na poslovima za koje po obrazloženju Odjela, nisu predviđena radna mjesta.

Odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH regulirano je da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjavanja obveza iz nadležnosti tijela javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta, te da angažiranje osoba radi obavljanja posebnih poslova može trajati najdulje do jedne godine.

Revizijom smo utvrdili da je tijekom godine bilo angažirano 8 osoba, da se određeni broj ugovora odnosi na obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Odjela (bankarski poslovi, popunjavanje knjigovodstvene dokumentacije, pružanje asistencije službenicima zaduženim za prijam i obradu zahtjeva za dodjelu poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji), što nije sukladno odredbama članka 46a Zakona o državnoj službi.

Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Način angažiranja osoba, naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisani su Pravilnikom o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Pravilnik o radu).

Odredbama članka 13 a) stavka 5 Pravilnika o radu regulirano je da je rukovoditelj tijela javne uprave dužan najkasnije do 15. 1. iduće godine, izvršiti analizu, kao i ocjenu učinkovitosti i djelatnosti obavljenih poslova po osnovi zaključenih ugovora. Odredbama istog članka Pravilnika o radu u stavku 6 definirano je da izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene učinkovitosti i djelatnosti obavljenih poslova, rukovoditelj tijela javne uprave dostavlja Vladi Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da Odjel nije uspostavio sustav praćenja i kontrole obavljanja posebnih poslova po izvršiteljima i ugovorenim poslovima, te nije sastavio suštinsku analizu i ocjenu kvalitete i količine obavljenih ugovorenih posebnih poslova pojedinačno za svaku angažiranu osobu. Izvješće od 17. 1. 2023. godine, koje je Odjel sastavio nije utemeljeno adekvatnim dokumentiranjem ocjene rada izvršitelja, u smislu ocjene učinkovitosti i djelatnosti obavljanja ugovorenih poslova rada, te opravdanosti ovakvog načina angažiranja.

Također, utvrdili smo da Odjel nije u propisanom roku dostavio izvješće o izvršenoj analizi i ocjeni učinkovitosti i djelatnosti obavljenih posebnih poslova po zaključenim ugovorima u 2022. godini, Vladi Brčko distrikta BiH, što nije sukladno odredbama članka 13 a) stavka 5 Pravilnika o radu.

Potrebno je sukladno odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave, sastaviti izvješće o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene učinkovitosti i djelatnosti obavljenih poslova, te isto u propisanom roku dostaviti Vladi Brčko distrikta BiH.

Tekuće i kapitalne donacije

Na ekonomskom kodu tekući transferi i donacije, proračunom za 2022. godinu planirana sredstva iznose 19.400.000,00 KM, a realizirana su u iznosu od 19.370.201,19 KM ili 99,85 % u odnosu na plan. Realizacija planiranih sredstava vrši se na temelju Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Zakon o poticajima), Programa utroška tekućih potpora kojeg usvaja Vlada Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

Struktura planiranih i realiziranih sredstava (tekućih transfera i donacija) dana je u sljedećem pregledu:

	Tekući transferi, donacije i subvencije	Planirano	Ostvareno	(%) Realizacije
1.	Tekući transferi drugim i istim razinama vlasti	500.000,00	500.000,00	100,00
2.	Tekuće donacije pojedincima	35.000,00	32.260,30	92,17
3.	Tekuće donacije neprofitnim organizacijama	15.000,00	0,00	0,00
4.	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	18.850.000,00	18.837.940,89	99,94
	Ukupno:	19.400.000,00	19.370.201,19	99,85

Tekući transferi drugim i istim razinama vlasti odobreni su i realizirani u iznosu od 500.000,00 KM, a odnose se na transfer Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, za realizaciju Programa samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH.

Po Programu samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2022. godini odobrenog Odlukom Vlade od 15. 6. 2022. godine, te Odlukom o odobravanju tekućeg transfera i usvajanju programa utroška sredstava za samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2022. godini od 6. 7. 2022. godine u iznosu od 500.000,00 KM Zavodu za zapošljavanje (korisniku sredstava).

Program samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2022. godini člankom 5 stavkom 8 propisao je kriterije na temelju kojih će se vrjednovati aplikacije, a to su:

- značaj projekta i njegov doprinos poboljšanju uvjeta za razvitak konkurentnosti, inovacija i poduzetništva – ocjena poslovne ideje
- vrsta djelatnosti
- doprinos projekta stvaranju uvjeta za zapošljavanje i mogućnost dodatnog zapošljavanja u iduće dvije godine
- ocjena poslovnog plana
- osigurano sufinansiranje projekta iz vlastitih i drugih izvora kako novčano tako i materijalno
- osigurana ekonomičnost projekta – održivost projekta
- sporazumi, predugovori za suradnju i posao, postojanje tržišta za djelatnost kojom se namjerava baviti.

Odredbama stavka 10 istog članka propisano je da na temelju navedenih kriterija Povjerenstvo je dužno kreirati formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova. Svaki od gore navedenih kriterija mogu biti vrjednovani s minimalno 5, odnosno maksimalno 10 bodova, od svakog člana Povjerenstva pojedinačno.

Poslovníkom o radu Povjerenstva utvrđuje se način rada i odlučivanja Povjerenstva za odabir korisnika sredstava po Programu samozapošljavanje u poljoprivredi na području Brčko distrikta. Odredbama članka 5 (Način bodovanja) stavka 3 navedenog Poslovníka propisano je da se svaki kriterij boduje u rasponu 5 -10 bodova.

Revizijom smo utvrdili da Poslovníkom nije detaljno razrađeno i jasno utvrđeno na koji način članovi Povjerenstva daju svoje ocjene, odnosno davanje ocjena po danim kriterijima članova Povjerenstva predstavlja subjektivno mišljenje.

Potrebno je utvrditi jasne i objektivne kriterije za vrjednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera u svrhu objektivnog bodovanja.

Potrebno je kreirati formular za vrjednovanje pristiglih poslovnih planova koji omogućuje objektivno dodjeljivanje bodova od članova Povjerenstva.

Kontrola utroška sredstava po programu samozapošljavanja iz 2020. i 2021. godine, definirana je u točki I) članka 10 u Programu samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2020. i 2021. godini.

Sukladno članku 10 stavku 2 Programa samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2021. godinu (u daljnjem tekstu Programa), voditelj Odjela je 1. 6. 2022. godine donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za kontrolu i nadzor namjenskog utroška dodijeljenih sredstava po Programu samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2020. godinu i Programu samozapošljavanju u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2021. godinu. U sastavu Povjerenstva su dva člana iz Zavoda za zapošljavanje i jedan član iz Odjela.

Odredbama članka 2 Odluke definiran je zadatak Povjerenstva da tijekom trajanja ugovorne obveze vrši kontrolu i nadzor namjenskog utroška dodijeljenih sredstava sukladno poslovnom planu korisnika i Programu samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2020. godinu i Programu samozapošljavanju u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2021. godinu.

Dana 14. 12. 2022. godine Povjerenstvo je sastavilo Izvješće o radu povjerenstva, uz prilog 20 zapisnika o izvršenoj kontroli, na način da je izbor predmeta vršen metodom slučajnog uzorka te da je veličina uzorka 35 %, sa zaključkom da subjekti koji su bili predmet kontrole ispunjavaju uvjete definirane ugovorom i Programom samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH za 2020. i 2021. godinu.

Uvidom u zapisnike o izvršenoj kontroli nismo mogli utvrditi na koji konkretan projekt samozapošljavanja se odnosi, iznos sredstava koji se kontrolira, te iz kojeg je Programa samozapošljavanja. Izuzev navedenog, u pojedinim zapisnicima je konstatirano da oprema koja je predmet kontrole nije dostupna na pregledu, uz usmenu izjavu članova kućanstva da se ona nalazi na terenu, što nije dodatno provjeravano.

Revizijom smo utvrdili da je Povjerenstvo za kontrolu i nadzor namjenskog utroška dodijeljenih sredstva za 2020. i 2021. godinu sastavilo ukupno 20 zapisnika o izvršenoj kontroli, te da je veličina uzorka 35 % korisnika sredstava, što ne osigurava dovoljno informacija o efektima Programa, te nije dovoljan Osnova za buduće planiranje ovakve vrste Programa jer veći dio sredstava nije obuhvaćen kontrolom. Izuzev navedenog, ovakva kontrola nije dokazala i dokumentirala da su korisnici sredstava ispunili sve obveze navedene u članku 4 Programa, a koje se odnose na:

- (1) Korisnici su dužni da dvije godine nakon nadnevka izdavanja sudskog rješenja o osnivanju poslovnog subjekta aktivno obavljaju djelatnost za koju su registrirani.
- (2) Korisnici su dužni da dvije godine nakon potpisivanja ugovora aktivno obavljaju djelatnost za koju su registrirani.
- (3) Korisnici su dužni da redovito izmiruju obveze po osnovi poreza i doprinosa.

Potrebno je sukladno Programu utroška sredstava za samozapošljavanje u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH, osigurati dokumentiranu kontrolu namjenskog utroška sredstava korisnika Programa, u dijelu nadležnosti Odjela.

Ugovorom o dodjeli novčanih sredstava zaključenim između Brčko distrikt BiH- Vlada Brčko distrikta BiH - Odjel (kao davatelja sredstava) i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH (kao korisnika sredstava) broj 13-002132/21 od 16.11.2021. godine u članku 2 definirano je:

- (1) Korisnik sredstava će u svrhu osiguranja kontrole utroška sredstava, monitoringa i evaluacije izvještavati davatelja sredstava o zbirnom plasmanu sredstva u razdoblju ugovorene obveze i to nakon 3, 6, 12 i 24 mjeseca od potpisivanja ugovora.
- (2) Korisnik sredstva će dostaviti davatelju sredstava financijsko izvješće s detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstva, priloženim računima i ostalom dokumentacijom kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstva u roku od 30 dana od završetka projekta utroška sredstava, a izvješće o utrošku sredstava će dostaviti najkasnije do 30. rujna iduće godine.

Sukladno članku 2 Ugovora korisnik sredstava je 27. 1. 2023. godine dostavio Financijsko izvješće o utrošenim sredstvima potpore po Programu samozapošljavanja u poljoprivredi na području Brčko distrikta BiH u 2021. godini sa stanjem na dan 27. 1. 2023. godine. U prilogu Financijskog izvješća je Pregled utroška sredstava po Programu samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH u 2021. godini i Detaljan pregled utroška sredstva na dan 27. 1. 2023. godine. U navedenim pregledima je konstatirano da je realizacija Programa započela 27. 12. 2021. godine i da je potpisivanje ugovora s krajnjim korisnicima sredstava vršeno u svibnju 2022. godine.

U Detaljnom tabličnom pregledu je naveden popis korisnika sredstva, iznos odobrenih sredstva po Programu, dinamika povlačenja odobrenih sredstava, te kratak opis priloga uz zahtjev za povlačenje sredstava (Ugovor o komisionoj prodaji, Ugovor o kupoprodaji, računi, fakture i sl.).

Kroz cijeli postupak dodjele sredstva tekućih transfera drugim i istim razinama vlasti Odjel sudjeluje preko članova u Povjerenstvu za ocjenjivanje i kontrolu korisnika sredstava sukladno Programu samozapošljavanja u poljoprivredi i Povjerenstvu za kontrolu i nadzor namjenskog utroška dodijeljenih sredstva, a da **nije izvršena provjera jesu li iznosi nabave po fakturama i ugovorima po fer tržišnim cijenama.**

Revizijom smo utvrdili da korisnik sredstava (Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH) nije Odjelu dostavio financijsko izvješće sa detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstava, priloženim računima i ostalom dokumentacijom kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstava, što nije sukladno odredbama članka 2 stavka 2 Ugovora o dodjeli novčanih sredstava za 2021. godinu.

Potrebno je da Odjel inzistira na poštovanju odredbi Ugovora koje se odnose na financijsko izvještavanje s detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstava, priloženim računima i ostalom dokumentacijom kojom se dokazuje pravilan utrošak sredstava.

Potrebno je da Odjel preko članova Povjerenstva prilikom dodjele i kontrole utroška sredstava vrši provjeru vrijednosti nabava u računima i ugovorima, u smislu da su u okvirima ponude i potražnje na tržištu („fer tržišne cijene“).

Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima odobrene su u iznosu od 18.850.000,00 KM, a realizirane su u iznosu 18.837.940,89 KM, odnosno 99,94 %.

Strategijom razvitka Brčko distrikta BiH 2021. - 2027. godina (Službeni glasnik, broj 11/21) u dijelu Pregled mjera za prioritet 1.2. Razvitak poljoprivrede i ruralnih područja mjera 1.2.4. Organizacijski i kadrovski razvitak sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka definira da organizacijski i kadrovski razvitak sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka treba biti u funkciji strukturnog i ruralnog razvitka, tako **da se omogući učinkovitiji i djelotvorniji rad na razvoju mjera i instrumenata potpore i praćenju njihovih učinaka, s jedne strane, i na njihovoj implementaciji, s druge strane, uz učinkovitije pružanje usluga poljoprivrednim gospodarstvima kao primarnoj ciljnoj skupini.**

Odredbama članka 4 Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provedbe strateških i implementacijskih dokumenata stavak 4, definirano je da sektorske strategije razvitka se izrađuju na temelju Strategije razvitka Distrikta i usklađene su s ciklusom planiranja u Europskoj uniji i Ciljevima održivog razvitka, a stavkom 5 da sektorske strategije razvitka predstavljaju osnovu za izradu strateških planova, programa javnih investicija, mjera ekonomske politike, DOP-a kao i proračuna Distrikta. Navedenim Pravilnikom u istom članku stavkom 7 se definira da Sektorske strategije razvitka na prijedlog proračunskog korisnika usvaja Vlada.

Odjel je 15. 11. 2022. godine sastavio prijedlog Strategije razvitka poljoprivrede i ruralnih područja Brčko distrikta BiH za razdoblje 2021. – 2027. godina, a 15. 12. 2022. godine Vlada Brčko distrikta BiH donijela je Odluku o usvajanju navedene strategije.

Člankom 58 Zakona o proračunu Brčko distrikt BiH (Planiranje sredstava za financiranje i sufinanciranje programa i projekata od javnog interesa) definirano je:

- (1) Sredstva za financiranje i sufinanciranje programa i projekata od javnog interesa planiraju se u proračunu proračunskog korisnika na temelju prioriteta utvrđenih za financiranje programa i projekata.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovoga članka planiraju se u proračunu ako je na temelju analize proračunskog korisnika i provedenih javnih konzultacija utvrđeno da je financiranje, odnosno sufinanciranje programa i projekata udruge, fundacije

odnosno druge pravne ili fizičke osobe najučinkovitiji način za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika.

- (3) Prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata iz stavka 1 ovoga članka proračunski korisnik planira i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta.

Revizijom smo utvrdili da su sredstva u proračunu planirana za financiranje programa i projekata (subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima) bez usvojene strategije razvitka poljoprivrede i ruralnih područja, bez analize da je financiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata pravne ili fizičke osobe najučinkovitiji način za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika.

Prilikom planiranja sredstava za financiranje odnosno sufinansiranje projekata i programa od javnog interesa Odjel nije planirao sredstva za procjenu učinka provedenog programa odnosno projekta koji financira, što nije sukladno članku 58 stavku 3 Zakona o proračunu.

Na temelju navedenog revizijom smo utvrdili da se ne prate učinci (učinci) od plasiranih sredstava kroz donacije odnosno subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima u financiranje odnosno sufinansiranje programa i projekata korisnika sredstava.

Potrebno je prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata vršiti analize i utvrditi najučinkovitije načine za ostvarivanje definiranih ciljeva javnih politika iz nadležnosti proračunskog korisnika sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Zakona o proračunu, odnosno da se prate učinci razvitka sektora poljoprivrede i ruralnog razvitka.

Potrebno je prilikom planiranja sredstava za financiranje, odnosno sufinansiranje programa i projekata da proračunski korisnik planira i sredstva potrebna za procjenu učinka provedenog programa, odnosno projekta sukladno odredbama članka 58 stavka 3 Zakona o proračunu.

Odredbama članka 9 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji regulirano je da će Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, gradonačelniku Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: gradonačelnik) dostavljati izvješće o realizaciji poticaja na koncu svake kalendarske godine ili periodično na zahtjev gradonačelnika.

U postupku revizije utvrdili smo da Odjel nije na koncu kalendarske godine dostavio gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja za 2022. godinu, što nije sukladno odredbama članka 9 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je da Odjel sukladno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, na koncu svake kalendarske godine dostavi gradonačelniku izvješće o realizaciji poticaja.

Člankom 16 (Nadzor nad realizacijom poticaja) stavkom 1 Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisano je da nadzor nad realizacijom poticaja vrši Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji i preko izvanredne kontrole. Odredbama članka 16 stavkom 2 Pravilnika definirana je nadležnost voditelja Odjela da imenuje Povjerenstvo za internu kontrolu.

Voditelj Odjela je 26. 8. 2021. godine, donio Odluku o imenovanju povjerenstva za internu kontrolu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za internu kontrolu).

Odredbama članka 16 stavka 3 Pravilnika propisano je da Povjerenstvo za internu kontrolu vrši:

- a. kontrolu rada povjerenstava za poticaj na terenu
- b. provjeru obrađene dokumentacije
- c. neposredan uvid u utvrđeno činjenično stanje na terenu
- d. kontrolu markiranja životinja
- e. sastavljanje plana rada i kontrole, koji odobrava voditelj Odjela
- f. izlazak na teren po zahtjevu voditelja upravnog postupka i odobrenju voditelja Odjela radi naknadnog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Povjerenstvo za internu kontrolu je 14. 9. 2021. godine, sukladno stavku 3 pod e) sastavilo Plan interne kontrole podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Plan interne kontrole).

Planom interne kontrole, između ostalog regulirano je i sljedeće:

Svrha interne kontrole:

„Internom kontrolom osigurava se djelotvornost i učinkovitost rada, pouzdanost financijskog izvještavanja, transparentnost izvještavanja o radu i usklađenost s relevantnim propisima.

Obujam kontrole:

„Interna kontrola će sukladno Pravilniku kontinuirano vršiti nadzor nad realizacijom poticaja po zahtjevima za dodjelu poticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje“. Povjerenstvo za internu kontrolu vrši kontrolu na temelju slučajnog uzorka, naloga voditelja Odjela, prijave obrađivača predmeta i po prijavama građana “.

Obuhvat kontrole:

„Plan interne kontrole obuhvaća:

- internu kontrolu prijama zahtjeva za ostvarivanje prava na poticaj
- internu kontrolu markiranja životinja koje su u sustavu
- internu kontrolu rada Povjerenstva za poticaje
- internu kontrolu obrade zahtjeva za dodjelu poticaja i ispunjenost kriterija propisanih Zakonom o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji, Zakonom o upravnom postupku i Pravilnikom o načinima i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji
- internu kontrolu isplate novčanih sredstava i
- ispunjenost kriterija propisanih Pravilnikom.

Uvidom u zapisnike o izvršenoj internoj kontroli i Izvešće o radu povjerenstva za internu kontrolu broj: 23-000392/22, od 27. 1. 2023. godine, utvrdili smo da je Povjerenstvo za internu kontrolu izvršilo i sastavilo 32 zapisnika o izvršenoj internoj kontroli kojom je obuhvaćeno 105 kontrola i to:

- kontrola prijama zahtjeva - 30 kontrola
- kontrola sastavljanja zapisnika Povjerenstva za poticaj – 47 kontrola
- kontrola markiranja životinja i kontrola razdoblja držanja janjadi od trenutka markiranja- 4 kontrole

- kontrola postojanosti GMO-a -3 kontrole.

Povjerenstvo za internu kontrolu je od ukupnog broja obrađenih zahtjeva (preko 2.000 podnositelja a preko 5.000 pojedinačnih zahtjeva), izvršilo odabir i kontrolu uzorka od 30 primljenih zahtjeva za poticaj metodom slučajnog uzorka.

Konstatiramo da se nismo mogli uvjeriti da je broj zahtjeva u uzorku dovoljan i reprezentativan, te konstatiramo da Odjel, preko Povjerenstva za internu kontrolu, nije uspostavio kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja (kontrolu rada povjerenstava na terenu, neposredan uvid u utvrđeno stanje na terenu i kontrolu markiranja životinja), nije vršena kontrola ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom, što nije sukladno Planu interne kontrole u dijelu „Obuhvat kontrole“ i članku 16 stavku 3 Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.

Izuzev navedenog, revizijom smo utvrdili da Odjel, preko interne kontrole, nije osigurao djelotvoran i učinkovit rad, pouzdanost financijskog izvještavanja i transparentnost izvještavanja o radu, što također nije sukladno Planu interne kontrole u dijelu „Svrha interne kontrole“ i odredbama članka 16 stavka 3 Pravilnika o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je da Odjel preko Povjerenstva za internu kontrolu poticaja osigura kontinuiranu i sveobuhvatnu kontrolu nad realizacijom poticaja sukladno Planu kontrole i Pravilniku o načinu i uvjetima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji.

6.5 Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Proračun kapitalnih potreba za razdoblje 2020. – 2022. godina odobren je u iznosu od 2.005.798,61 KM, a do 31. 12. 2022. godine je realiziran u iznosu od 522.176,36 ili 26,03 % u odnosu na planirano (Tablica broj 4 u prilogu Izvješća).

Za 2020. godinu odobrena sredstva iznose 268.242,36 KM, a realizirana su u iznosu od 260.489,49 KM, što predstavlja 97,11 % u odnosu na planirana sredstva.

Za 2021. godinu su odobrena sredstva u iznosu od 931.609,58 KM, a realizirana su u iznosu od 125.941,33 KM ili 13,52 % u odnosu na planirana sredstva.

Proračun kapitalnih potreba za 2022. godinu, odobren je u iznosu od 805.946,67 KM, a realiziran je u iznosu od 135.745,54 KM ili 16,84 % u odnosu na planirana sredstva.

Ukupno neutrošena sredstva za razdoblje 2020. – 2022. godina iznose 1.483.622,25 KM.

Člankom 78 stavkom 2 pod b) Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i člankom 15 stavkom 1 pod b) Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2022. godinu propisano je da su proračunski korisnici odgovorni, između ostalog i za učinkovitost u raspolaganju sredstvima koja su im odobrena proračunom.

Nerealiziranje odobrenih sredstava za kapitalne projekte ukazuje na neučinkovito korištenje i nepotrebno zadržavanje proračunskih sredstava za kapitalne projekte.

Potrebno je osigurati nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za učinkovito upravljanje kapitalnim proračunom, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2022. godinu.

Uvidom u Poslovni plan te njegovu realizaciju smo utvrdili da značajan broj postupaka nabave nije pokrenut, kao što su: izrada projektne dokumentacije za regulaciju korita Rašljanske rijeke, rekonstrukcija mosta na lokaciji prema njivama Objede, izgradnja potpornog zida u koritu potoka Podarevac, regulacija i uređenje korita rijeke Tinje, uređenje potoka Jagoštica. Svi navedeni projekti kandidirani su u okviru kapitalnog proračuna, a da nisu osigurane pretpostavke za njihovu realizaciju, kao što su riješeni imovinskopravni odnosi.

Potrebno je planiranje kapitalnih projekata vršiti nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, u dijelu rješavanja imovinskih odnosa nad zemljištem.

6.6 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2022. godine

Odjel je donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za popis stalnih sredstava, tražbina i obveza broj: 05-000894/22 od 16. 11. 2022. godine, sa zadatkom da izvrši redoviti godišnji popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2022. godine.

Odredbama članka 73 (Popisna povjerenstva) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju propisano je da:

- Izvješće o izvršenom popisu s preporukama, popisna povjerenstva proračunskih korisnika moraju dostaviti Središnjem popisnom povjerenstvu u roku od 15 dana od dana isteka poslovne godine (stavak 7).

- Središnje popisno povjerenstvo na temelju dostavljenih pojedinačnih izvješća od popisnih povjerenstava proračunskih korisnika, sastavlja izvješće o popisu imovine i obveza i proračunskih korisnika Distrikta, koje treba sadržavati stvarno stanje imovine i obveza, utvrđene razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja i preporuke (stavak 8).

Preporuke moraju sadržavati:

- a) način likvidacije utvrđenih manjkova
- b) način knjiženja utvrđenih viškova
- c) visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina
- d) način otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani s prijedlogom da li izvršiti prodaju javnom licitacijom, darovati, predati ili prodati na otpad (stavak 10).

Uvidom u izvješće o izvršenom popisu utvrdili smo da je ono sastavljeno 9. 3. 2023. godine, odnosno nakon propisanog roka, što nije sukladno odredbama članka 73 stavka 7 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Revizijom smo također utvrdili da Izvješće o izvršenom popisu stvari, materijalnih prava, tražbina i obveza koje je sastavilo Povjerenstvo Odjela ne sadrži preporuke koje se odnose na načina otuđenja stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala koji su rashodovani s

prijedlogom da li izvršiti prodaju javnom licitacijom, darovati, predati ili prodati na otpad, što nije sukladno odredbama članka 73 Pravilnika stavka 10 točke d).

Potrebno je da popisna povjerenstva prilikom popisa dosljedno primjenjuju odredbe Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju u dijelu propisanih rokova za sastavljanje izvješća o izvršenom popisu i davanja preporuka koje moraju sadržavati način otuđenja stalnih sredstava sitnog inventara i materijala koji su rashodovani.

Odredbe članka 2 (Popis stanja) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza stavka 2 definiraju da prilikom popisa tražbina i obveza popisna povjerenstva dužna su provjeriti:

- a) mogućnost naplate tražbina
- b) realnost dospjeća obveza.

Revizijom smo utvrdili da zbirni pregled komitenata koji se nalazu u prilogu Izvješća o popisu sadrži tražbine koje su prenesene iz ranijeg razdoblja, te da nije bilo naplate tijekom 2022. godine, izuzev toga, za određene tražbine saldo na 31. 12. 2022. godine je negativan. Popisano povjerenstvo nije u izvješću navelo mogućnost naplate tražbina, što nije sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina provjeri mogućnost naplate tražbina sukladno odredbama članka 2 stavka 2 točke a) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Također, utvrdili smo da u okviru tražbina po osnovi veterinarskih usluga i sanitarnih pregleda iskazanih na dan 31. 12. 2022. godine u iznosu od 241.950,66 KM, postoje tražbine u iznosu od 138.133,06 KM nastale do 2015. godine, za koje je Odjel obavijestio Pravobraniteljstvo Brčko distrikta BiH 8. 7. 2015. godine.

Izuzev navedenih tražbina na temelju podataka iz analitičke evidencije, na dan 31. 12. 2022. godine iskazan je iznos tražbina od 482.746,65 KM, koji se odnosi na Far program OBNOVA 2000, i to kako slijedi:

1. Početno stanje na dan 1. 1. 2022. godine u iznosu od: 482.746,65 KM
2. Saldo na dan 31. 12. 2022. godine u iznosu od: 482.746,65 KM.

Utvrdili smo da tijekom 2022. godine nije bilo naplate te da Odjel nije provjerio mogućnost naplate iskazanog iznosa tražbina, uz napomenu da su navedene tražbine iz dvije tisućite godine.

Odredbama članka 34 (Sumnjive i sporne tražbine) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju stavka 3 propisano je da otpis sumnjive i sporne tražbine može se izvršiti samo nakon donesene odluke od Vlade, kao i na temelju odluke nadležnog suda o nemogućnosti naplate tražbine.

Kao što smo naprijed naveli, a sukladno odredbama članka 73 (Popisna povjerenstva) stavka (10) točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju potrebno je da popisno povjerenstvo Odjela da preporuku koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina.

Na temelju provedene revizije, s obzirom da dulje razdoblje nije izvjesna naplata tražbina, utvrdili smo da nije izvršena procjena i nije predloženo za otpis nenaplativih tražbina, najmanje u iznosu od 620.879,71 KM (138.133,06+482.746,65).

Potrebno je da popisno povjerenstvo prilikom popisa tražbina, za sve tražbine za koje je izvjesno da neće biti naplaćene, da preporuku odnosno prijedlog da se donese odluka o otpisu tražbina, koja sadrži visinu i razlog otpisa sumnjivih i spornih tražbina, kako je definirano odredbama članka 73 stavka 10 točke c) Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

Izuzev navedenog, u izvješću o izvršenom popisu je iskazano neslaganje između knjigovodstvenog stanja i stanja po popisu osnovnih sredstava, u iznosu od 3.076.078,95 KM zbog nemogućnosti popisivanja stanja osnovnih sredstava u ZUP „Krug strojeva“, na dan 31. 12. 2022. godine. Osnovni sud Brčko distrikta BiH je u izvršnom predmetu radi predaje u posjed pokretnih stvari i naplate troškova izvršnog postupka, 4. 12. 2017. godine, donio Rješenje broj: 96 0 Ip 100898 16, čijim je dispozitivom obustavljena ovrha u dijelu u kome je određena predaja u posjed i slobodno raspolaganje pokretnih stvari. S tim u svezi, Interno povjerenstvo je Povjerenstvu za popis stalnih sredstava i obveza predložilo da izvrši otpis i isknjižavanje predmetnih osnovnih sredstava, koja se vode u Odjelu. Međutim, Povjerenstvo za popis, imenovano od voditelja Odjela, nije predložilo otpis i isknjižavanje navedenih stalnih sredstava, niti je navelo razloge za neizvršavanje otpisa imovine koja se dugi niz godina evidentira u Odjelu.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu vlastitu imovinu, a ukoliko je dio imovine nedostupan, otuđen, uništen i slično, u izvješću o izvršenom popisu predložiti otpis i isknjižavanje predmetne imovine, a u svrhu da se utvrdi stvarno stanje i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim po popisu, kako je propisano odredbama članka 72 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju.

7 KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2022. godinu broj: 01-03-13-299/23 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana Odjel se nije očitovao, stoga, ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća.

Tim za reviziju

Envera Imamović, dipl. oec.

Rahima Turkcan, dipl. oec.

8 PRILOZI

Tablica broj 3. Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2021. godine	Plan 2022. godine	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2022. godine	Realizirani iznos 2022. godine	% reali. u odnosu na izvršenje pret. godine	% reali. u odnosu na odobr. sredstva
					(3±4)		(6/2)x100	(6/5)x100
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenika	2.066.511,87	2.290.644,40	-130.513,00	2.160.131,40	2.021.157,53	97,81	93,57
611100	Bruto plaće	2.019.335,41	2.161.704,40	-130.513,00	2.031.191,40	1.934.114,40	95,78	95,22
611200	Naknade troškova zaposlenika	747.176,46	128.940,00	0,00	128.940,00	87.043,13	11,65	67,51
612000	Doprinosi poslodavca	60.322,19	70.708,67	0,00	70.708,67	61.318,69	101,65	86,72
613000	Izdatci za materijal, sit. inventar i usluge	1.231.972,43	1.572.082,00	-66.500,00	1.505.582,00	1.222.142,09	99,20	81,17
613100	Putni troškovi	3.833,58	10.000,00	0,00	10.000,00	8.317,16	216,96	83,17
613200	Izdatci za energiju	53.636,17	56.500,00	1.000,00	57.500,00	52.508,50	97,90	91,32
613300	Izdatci za komunalne usluge	32.323,76	43.000,00	4.000,00	47.000,00	36.380,65	112,55	77,41
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	188.112,67	223.700,00	37.000,00	260.700,00	200.821,22	106,76	77,03
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	51.028,51	41.600,00	34.500,00	76.100,00	68.410,27	134,06	89,90
613700	Izdatci za tekuće održavanje	392.424,75	558.100,00	-42.000,00	516.100,00	393.188,19	100,19	76,18
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	7.536,49	12.682,00	0,00	12.682,00	7.574,95	100,51	59,73
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	503.076,50	626.500,00	-101.000,00	525.500,00	454.941,15	90,43	86,57
614000	Tekući transferi, donacije i dr. tekući rashodi	11.510.316,26	10.435.000,00	8.965.000,00	19.400.000,00	19.370.201,19	168,29	99,85
615100	Kapitalne potpore drugim razinama vlasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00
600000	TEKUĆI RASHODI	14.869.122,75	14.368.435,07	8.767.987,00	23.136.422,07	22.674.819,50	152,50	98,00

Tablica broj 4. Proračun kapitalnih potreba u razdoblju od 2020. do 2022. godine

Godina	Planirani kapitalni proračun	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1. 2022. g.	Izvršenje kapitalnog proračuna u 2022. godini	Izvršeno na dan 31.12.2022. godine (3+4)	Neurošena planirana sredstava na dan 31.12.2022. (2-5)	% izvršenja na dan 31.12.2022 (5/2 x 100)
1	2	3	4	5	6	7
2020.	268.242,36	86.985,56	173.503,93	260.489,49	7.752,87	97,11
2021.	931.609,58	3.135,60	122.805,73	125.941,33	805.668,25	13,52
2022.	805.946,67	0,00	135.745,54	135.745,54	670.201,13	16,84
Ukupno	2.005.798,61	90.121,16	432.055,20	522.176,36	1.483.622,25	26,03

Tablica broj 5. Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2022. godini

R. br.	VRSTA PRIHODA	OPIS	Ostvarenje prethodne godine	Planirano u tekućoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu	% realizacije u odnosu na plan
						(5/3) x100	(5/4) x100
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	721100	Ostali prihodi	47,74	0,00	0,00	-	-
2.	721131	Naknada troškova za pregled. objekata polj. apoteka	0,00	500,00	0,00	-	-
3.	722135	Ostale administrativne pristojbe	1.360,00	6.500,00	1.686,58	124,01	25,95
4.	722511	Pristojbe za uvjerenja o zdravstvenom stanju životinja	500,00	0,00	1.650,00	330,00	-
5.	722514	Naknada za veterinarske i sanitarne preglede	367.312,07	380.000,00	302.707,12	82,41	79,66
6.	722522	Posebna vod. Gosp. naknada za iskorištavanje voda	213,60	0,00	1.698,75	795,29	-
7.	722524	Posebna vod. pr. nak. za izvađeni materijal iz vodotoka	109.500,38	100.000,00	44.042,96	40,22	44,04
8.	722526	Posebna vod. gosp. naknada za zaštitu od poplava	90,00	0,00	0,00	-	-
9.	722527	Vod. g. naknada za obavljanje privrednog i sp. ribolova	3.000,00	2.000,00	7.210,00	240,33	360,50
10.	722591	Naknada za korištenje šuma	480,22	0,00	270,40	56,31	-
11.	722598	Naknada za opće korisnu funkciju šuma	427.453,23	420.000,00	518.292,13	121,25	123,40
12.	722599	Prihodi od zatezних kamata-posebne naknade i pristojbe	1.243,82	0,00	1.406,59	113,09	-
13.	722664	Prihodi od prodaje drveta – fizičke osobe	48.554,97	30.000,00	108.776,95	224,03	362,59
14.	722665	Prihodi od prodaje drveta - pravne osobe	758,57	0,00	532,80	70,24	-
15.	722666	Sredstva za prostu i proširenu reprodukciju šuma	74.337,65	50.000,00	81.184,79	109,21	162,37
16.	722667	Sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu BD	0,00	1.000,00	1.356,91	-	135,69
17.	722668	Prihodi od polaganja ribolovačkog ispita	8,55	500,00	0,00	-	-
18.	722696	Prihodi od usluga laboratorijskog ispitivanja zemljišta	163,25	1.000,00	372,65	228,27	37,26
19.	722699	Prihodi od zatezних kamata – ostali neporezni prihodi	336,52	0,00	0,00	-	-
20.	722742	Prihodi od naknade za učinjenu štetu	0,00	0,00	1.839,64	-	-
21.	722791	Ostale neplanirane uplate	2.186,46	3.000,00	5.326,98	243,63	177,57
22.	731111	Potpore iz inozemstva	0,00	500,00	0,00	-	-
	700000	U K U P N O:	1.037.547,03	995.000,00	1.078.355,25	103,93	108,38